

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. Explicantur distinctius prædicta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

tenentia simplici Sacerdoti pia Mater Ecclesia. Secundam vero, & primam, licet Valg. de Penit. quæst. 93. art. 1. d. 6. contendat datam illi esse immediate à Christo Domino in Ordinatione Sacerdotis, atque adeo esse hanc potestatem inbitam in potestate Ordinis; tamen probabilius est, secundum De Lug. de Penit. l. 8. num. 47. & 49. Coninch. de Penit. l. 8. n. 17. & Hurd. de Penit. d. 10. diff. 10. eam dari ab Ecclesia, nam propterea posset illum tollere Summus Pontifex, non vero inferior Prælati, cum ea sit concessa à Superiore omnium.

2. At verò loquentes absolute de Iurisdictione absolventi à mortalibus, de qua deinceps sermo semper erit. Primo eam in Summo Pontifice pro toto orbe refulgere, & eadem à nullo limitabilem, quia illam accepit à Christo Domino, nimis stolidus esset, qui negaret.

3. Secundo, Episcopus in sua Diocesi habet etiam Iurisdictionem Ordinariam, & quidem verosimiliter immediate à Summo Pontifice.

4. Tertio, Parochus in sua Parochia. Vide n. 13.

5. Quarto, Abbates, Prioresque proprium territorium habentes gaudent etiam Iurisdictione quasi Episcopali in illo territorio. Huc item reducuntur Cardinales in Ecclesiis sui Tituli.

6. Quinto, Legati, seu Nuncij Apostolici in sua Provincia.

7. Sexto, Prælati regulares in suis subditos, puta Generales, Provinciales, Superiori localis.

8. Septimo, Archiepiscopus in Diocesi sui suffraganei, sed solum, ut ait Suar. d. 2. de Pen. sec. 2. num. 13. & 14. & Barb. de Potest. Ep. p. p. Tr. 3. num. 47. quando eam actu visitat, quare tunc solum poterit audire Confessiones, sicuti, & assistere Matrimonii subditorum sui suffraganei. Quando autem actu non visitat, solum, ut vult Iur. l. 6. n. 24. tunc posset, quando injuste suffraganeus Episcopus absolutionem denegaret.

9. Octavo, Vicarius Generalis Episcopi habet etiam Iurisdictionem ordinariam, non solum pro foro externo sed etiam pro foro Sacramentali, Sanchez l. 3. marr. 429. hoc est in administratione Sacramentorum sed vivente suo Episcopo dumtaxat, nam eo mortuo, vel amoto ab officio, vel ejus Iurisdictione suspensa per censuras cessat, vel suspenditur & Vicarij Iurisdictione.

10. Nono denique, Vicarius Capituli, sede vacante eandem Iurisdictionem habet, quia Capitulum succedit Episcopo in omni eo quod spectat ad Iurisdictionem. An prædicti Vicarij Episcoporum, vel Capituli hanc Iurisdictionem, ut & ad casus reservatos habeant ex concessione Generalis Vicariatus, dicam infra in tr. de casibus refero, l. 19. §. unico, à n. 9.

11. Vicarios foraneos nulla ejusmodi Iurisdictione gaudere, re non ignorare puto, sicuti etiam, nec Abbatifam pro suis Monialibus, nam hæc non habet propriam Iurisdictionem, sed solum domesticam gubernationem, ut recte notat Thomas Hurtadus l. mox citando num. marginali 2022.

An prædicti suam hanc ordinariam Iurisdictionem, possint aliis delegare?

12. Prædicti omnes, si sint Sacerdotes, possunt suis ministrare Sacramentum Pœnitentiæ, & item possunt etiam Sacerdotes non sint, aliis Sacerdotibus suam potestatem delegare. Regula enim generalis est, eum, qui potestatem habet ordinariam, eandem posse aliis delegare.

13. Dices. Ergo Parochus poterit dare licentiam simplici Sacerdoti, ut ministret suis Parochianis hoc Sacramentum. Respondeo. Nego consequentiam; nam ad hoc Sacramentum administrandum præter Iurisdictionem, requiritur Approbatio Episcopi, de qua late mox. Parochus ergo potest quidem suam Iurisdictionem delegare (Vide de hoc, quod dicam cap. 5. §. 3.) hanc enim potestatem habuit à Sacro Textu, C. omnis viris que se-

rus de pœnitentiis in 6. Neque ea fuit unquam revocata sed quia non potest approbare, (hoc enim pertinet, ex Tridentino ad Episcopum, ut paulo post videbimus) ideo non potest simplici Sacerdoti dare completam potestatem administrandi hoc Sacramentum, ne pro Parochianis quidem suis. Non ergo sequi possum aliquos affirmantes. Vide Th. m. Hurtad. T. 2. Variar. Quæst. tract. 12. c. 1. §. 2. dub. 1. num. marginali, 2023. aliosque quos refert. Sed rejicit Diana Part. 1. l. 1. r. alt. 4. r. sol. 13. §. Quæro 5. etiam post Tridentinum, posse: Sequi, inquam non possum, quia saltem vsus antiquus, quo nemo, quantum scire possum, ex Parochis hanc potestatem libi vendicat, interpretatio est tacita, ea ipsos carere.

Dixi, simplici Sacerdoti, nam, an alteri Parocho quæram mox cap. 5. §. 3. n. 5.

14. Illud hic obiter scito, quando Episcopus tibi confert licentiam audiendi Confessiones, duo tibi conferre, nimirum Iurisdictionem, & approbationem, nisi expresse explicet se vnam dare, & non alteram. Ratio est quia illud (confero, seu do tibi licentiam) vtrumque involvit.

§. III. Explicatur distinctius, quibusnam prædicti possint ministrare hoc Sacramentum.

1. Quoniam dictum est, prædictos posse suis subditis ministrare Pœnitentiæ Sacramentum, inquirimus in præsentia, Equinam sit existimandus subditus in hac materia?

Habitationem permanentem, habentes.

2. Dico, certum esse (De hoc, & sequentibus late Sanchez lib. 3. de matrim. num. 23.) eos qui in hac Diocesi, vel Parochia habent domicilium originis, & habitationis, hoc est eos qui hic nati sunt, & hic permanentiter habitant, esse in hic mareri subditos huius Episcopi, vel huius Parochiæ, & ab his posse illos recipere Sacramenta & consequenter absolutionem, Patet, quia hi sunt maximè subditi.

3. Quid si hæc duo, hoc est nativitas, & habitatio non sint conjuncta? Respondeo. Si hic domicilium fixum quis habeat, licet hic natus non sit, potest ab hoc Episcopo, vel Parocho recipere Sacramenta. Contra verò non potest, si alibi fixum habeant domicilium, solum ex eo capite, quod hic natus fuerit. Ratio est, quia in priori casu est subditus, non in posteriori. Neque obstat paritas ducta ab ordinatione, quæ potest haberi ab Episcopo illius loci, ubi qui natus est juxta suo loco dicenda l. 7. de Ordine c. 6. §. 1. à n. 6. Non obstat inquam, quia id concessum est ex peculiari dispositione Pontificia, C. cum nullus ad Temp. Q. dinationum in 6. quæ similis non invenitur eo capite, &c.) propter illa quæ dicenda sunt mox præsertim num. 25.

4. Sed quæres, Quando nam domicilium fixum quis in hoc v. g. loco habere dicendus est?

Respondeo. Quando adsunt indivisibiliter hæc duo: Primo, quod animus is habeat perpetuo hic manendi, & Secundo, quod in actu materiale domicilium huc transfulerit; statim enim atque hæc duo adsunt, dicitur quis simpliciter, & absolute huius loci habitator.

5. Pari modo, ut quis deserat domicilium, duo etiam requiruntur indivisibiliter. Primo, animus hic non habitandi, & actualis, materialisque translatio. Vnde si animus habeas hinc discedendi, sed nondum discessisti, tuam sedem transferendo, subditus adhuc permanes huius Episcopi. Nora autem, animum permanendi in prior casu, & animum discedendi in posteriore sufficere cum dicta translatione ad prædictos effectus pro foro interno, at, pro foro externo requiritur probatio, & per aliquos, decemalis habitatio de qua re dicto Tractat. de Ordine.

6. Quæret curiosus. Si quis incolat domum suam in confinio duarum Parochiarum, in cuiusnam Parochia dicitur

diceretur domicilium habere, & consequenter ejus erit parochianus?

Respond. o. In ejus Parochia, in qua patet porta principalis, magisque frequentata illius domus, quia ex aditu iudicatur de domo, cui cedat. l. *ej cui ades*, ff. de legatis 3. Ita Barbosa de potest. Episcop. Alleg. 32. n. 7. & de potest. Paroch. cap. 2. n. 43. Quid si in eodem casu utraque porta sit æque principalis, ut in magnis domibus aliquando evenire contingit?

7. Respondeo. In utraque, quia in more, & victu humano, utriusque Parochia dici habitator recte potest. Vide *max num. 13.*

Habitationem transcentem habentes

8. Hæc de habitatione permanenti, dicamus nunc de transiente, An scilicet, & quando, transientes per aliqua loca, vel peregrè ad aliquem locum euntes connumerentur inter subditos illius loci, ad effectum, ut possint Sacramenta ibi recipere.

Quatuor modis ejusmodi transitus contingere potest qui separatim sunt à nobis, doctrinæ clarioris gratia, distinguendi.

9. Primo enim, Si tu retinens animum hic permanentem habitandi, divertis in aliam Dioccesim, seu Parochiam, animo ibi permanendi pro maiore parte anni, vel etiam per aliquot annos, sed finito negotio, v. g. studio, lite, &c. intendis ad locum tuum reverti, quo pacto diceris in alia Diocesi, vel parochia habere quasi domicilium, sic inquam, si te habes, potes absolvi, atque assistentiam tui matrimonij habere, cæteraque Sacramento recipere, tum ab Ordinario tuæ permanentis habitationis, tum ab Ordinario tui quasi domicilij, vel ab eorum legitimis delegatis, censis enim utrobique subditus. Ita Sanch. lib. 3. de Matrim. disp. 23. Bossius de Matrim. c. 4. n. 8. Aversa q. 64. de Sacram. in commun. sect. 6. Imo si in loco tui quasi domicilij inveniretur Parochus tuæ permanentis Diocesis, seu Parochia, posses ab illo Sacramentum Pœnitentiæ obtinere; cætera vero Sacramenta per accedens, non posses, saltem regulariter, quia, cum ex se conferantur cum publicitate, præjudicium generares Ordinario præsentis loci.

10. Secundo. Si tu, retinens animum habitandi in tua Diocesi, divertis ad aliam pro brevi tempore, vel ob creationem, vel, ut loquitur Textus, c. *is qui de Sepulchro*, n. 6. ad ruralia opera ibi exercenda, quo pacto vocaberis Hospes, & Peregrinus, quales etiam sunt omnes itinerantes brevi in Patriam reversuri. Si (inquam) sic te habes, non potes ex vi iuris absolvi, nec recipere assistentiam tui Matrimonij, nec alia Sacramenta, nisi à tuo Ordinario, quia illius es tantummodo subditus? nam propterea in eodem Textu dicitur huiusmodi Hospites, si decedant; non electi ab ipsis sepultura, non debere sepeliri in Ecclesia, ubi decedunt, sed in sua Parochiali.

11. Dixi autem (ex vi iuris) nam ex consuetudine, & interpretativo consensu omnium Ordinarium, potes Sacramenta necessaria, etiam, & in alia, ubi peregrè degis, recipere; purè Sacramentum Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & Extremæ Unctionis. Id extendit contra communem sententiam Pontius l. 1. de matr. c. 23. §. 1. ad assistentiam Matrimonij, imo, & ad Dispensationes; sed mihi difficile apparet, in his non necessariis adesse consensum illum. Nam propterea in praxi non audeo Pontij sententiam amplecti, de qua re iterum, cum de dispensatione Irregularitatis.

12. Quoad hoc igitur Pontium non sequor, sequor tamen illum quoad aliud. Tamen enim nonnulli doceant, si quis in aliam Dioccesim se consulto transferat, ut absolvatur à peccatis per alium, quam per suum proprium Pastorem, cui non vult sua peccata exponere; Nonnulli inquam doceant, hunc nulliter absolutionem recipere, quia in hoc casu, aiunt, ubi intervenit mala fides, & dolus, non præsumitur consensus proprii Pastoris, cum

nemini sua fraus patrocinari debeat; tamen multo magis, cum aliis satis probabiliter docet, & valde iuris. Nullus videtur dolo facere, quando vult se à suo, ubique in statu gratiæ ponere, qui id facit, non fraude, dolo vitior nullo. Adde, Episcopos multos sui huius dissensus in dicto casu, ne exiguum quidem signum ostendisse.

Habitationem æqualem in duobus locis habentes

13. Tercio. Si tu pro vna æquali anni parte, v. g. hyeme, moraris in vno loco, v. g. Panormi, & pro v. g. æstate in alio, v. g. Montis Regalis, ab utroque loci Ordinario, seu Parocho, Sacramenta tum recipies, quia tunc, tum ex iure, tum ex Doctoribus. Cuius Sepulch. in 6. apud Sanch. l. 3. de matr. d. 24. censetur duplex domicilium, ita, ut probabilissima sententia, ut ait Sanch. l. c. cum Nav. Henric. item Gut. de matr. d. 64. num. 2. Aversa l. supra cit. ut dum hyeme v. g. moraris Panormi, possis ea recipere, tum ab Ordinario, vel Parocho Panormitano, tum ab Ordinario, vel Parocho Montis Regalensi; & dum æstate moraris Montis Regalis, possis tum ab Ordinario Montis Regalensi, tum ab Ordinario Panormitano; Id enim totum affert, habere utriusque domicilium. Atque hæc confirmatur quod modo n. 7. dixi de habitante in domo sita in confinio duarum Parochiarum existentibus duobus paræque Principalibus.

Nullam habitationem habentes

14. Quarto denique, si tu sis vagus, hoc est, dum habes animum alicubi residendi, five quia moris semper vagari, five quia relicta tua habitatione nondum pervenisti ad locum destinatum, vel inquam, in quoniam loco residere debeat: Si inquam, & te habes, potes, inquit Sanchez dist. lib. 6. de matr. disp. 15. num. 5. ubique recipere Sacramenta, quia non est major ratio de vno loco quam de alio, & ex alio parte brevis mora qua in vno loco inveniris, additæ nulli. Hæc quoad effectum Absolutionis, nam quoad assistentiam Matrimonij, dicam latè infra lib. 8. de matr. tract. 6. cap. 2. §. 5. à num. 10. & quoad ferendas censuras dicam in tractatu de Excommunicatione, & quoad accipiendos Ordines dicam in tract. de Ordine lib. 7. de matr. cap. 6. §. 1. à num. 6.

§. IV. De Delegatione Iurisdictionis absolventi à prioris, quæ fieri à Summo Pontifice solent.

1. **D**ixi tantummodo observationem circa hoc medium sunt afferendæ. Prior. Cum concessio à Summo Pontifice, ut Religiosi ab Ordinario approbati, valeant excipere Confessiones omnium Fidelium, possent ex vi huius clausulæ excipere confessiones etiam Religiosorum, quia concessio est universalis, & non præjudicium afferens: tamen quia quæcumque Religio habet peculiare privilegium, ut ejus Religiosi non liceant excipiant Pœnitentiæ Sacramentum ab aliis extra ordinem, ideo ipsi hodie excluduntur ab illo privilegio, ut Suar. t. 4. de Relig. tract. 8. lib. 2. cap. 16. Layman. lib. 5. tract. 6. cap. 10. num. 19. In Compens. Privileg. Soc. p. Absolutio, §. 1. adnotant, Ita in Societate expressè à nostro Parte Generali nobis caveretur, ne quis nostrum absolvat Religiosos sine suorum Superiorum licentia.

2. Secundo, prædictam Iurisdictionem, seu potestatem ad absolvendam ita delegat Summus Pontifex Religiosis singulis, ut hi eam communicatam habere debeant immediatè à suis Superioribus. Sed de hoc infra latius cap. 5. §. 2. à num. 27.